

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome Tribvnalis Sacramentalis Reverendissimi Patris Petri Marchantii

Zurmöllen, Heinrich

Neuhusii, 1677

Art. 10. De tertio actu paenitentis, qui est satisfactio

urn:nbn:de:hbz:466:1-9734

confessione, etiam de licentia pœnitentis, insuper non potest confessarius imponere pœnitenti, ut quæ dixit in confessione foris extra sacramentum dicat, vel superiori revelet, nisi persona quæ confitetur, sub peccato mortali teneretur malum imminens quovis modo avertere, nec possit alio, quam monendo superiorem, tunc potest Confessarius imponere pœnitenti ut moneat superiorem, etiamsi necesse fuerit complices manifestare.

Articulus Decimus.

De tertio actu pœnitentis qui est satisfactio.

I. **S**atisfactio Sacramentalis est opus bonum pœnale à confessario impositum, ad pœnæ temporalis, peccatis confessis debitæ, solutionem, quamvis enim peccata mortalia quo ad culpam remittantur per absolutionem, remanet tamen aliqua pœna temporalis in iudicio Dei solvenda, ad cuius solutionem necessarium est aliquod opus pœnale, quod triplex est. Nimirum: Oratio, jejunium & Eleemo-

fynta, ad quæ cætera reducuntur. Sub oratione comprehenduntur omnes actus Religiosi fidei, spei, amoris in Deum, actus laudis, gratiarum actionis, genuflectiones, adorationes, visitationes. Sub jejuniis omnes austeritates corporales, cilicia, humicubationes, disciplinæ, peregrinationes continentur. Sub Eleemosyna omnia opera misericordiæ spiritualia & corporalia.

2. Non verò tenetur Confessarius imponere pœnitenti satisfactionem pœnis peccatorum æqualem, vel aliquo modo proportionatam, quia pœnæ debitæ quæ solvendæ manent in foro Dei pro peccatis, nobis sunt absolute incognitæ, proinde proportionatas pœnas imponere non possunt, quamvis in veteri Ecclesia pro peccatis externis pœnitentiæ fuerint taxatæ.

3. Qualitas autem & quantitas pœnitentiæ injungendæ, est plane in arbitrio Confessarij constituta. Cui permittitur de illa disponere quantum Spiritus & prudentia suggererit, pro qualitate criminum & pœnitentiû facultate. Quare pœnitentia.

i. Debet esse misericors juxta Conc. Trid.

sess.

sess. 4. cap. 8. pænitiæ Sacramentum non est forum iræ, sed tantum ad piam aliquam vindictam peccatorum. 2. Debet esse salutaris: & fieri per bonas admonitiones, ut peccatori gravitatem culpæ inculcet, & ostendat quod pænæ peccatis confessis debitæ, varijs modis solvantur. Nimirum: pænis & castigationibus voluntarie susceptis, flagellis divinis patienter toleratis, & alijs operibus in gratia factis. 3. Debet esse accommodata: quia consideranda est in pænitéte, animi promptitudo, inclinatio, fragilitas, occupationes, ne exponatur periculo non faciendi. Quo enim fructu hominē, cui nimium est, unam aut alteram orationem dominicam recitare, onerabo multis Rosarijs, psalmorum recitationibus, &c. qua prudentiâ hominem avarum, qui vix sibi benefacit, ad largitionem Eleemosynarum obligabo, sane in his multâ prudentiâ opus est, & attendenda est magis animi dispositio, quàm facti substantia. 4. Debet esse medicinalis: ut aliquo modo ad novæ vitæ custodiam & infirmitatis medicamentum referatur.

Ex dictis infero i. confessarios non debere inquietari cum magnis peccatoribus alias ad subeundas graves pœnas indispositis. Sufficit enim si illos faciant intelligere gravitatem peccatorum suorum, & necessitatem satisfaciendi in hoc seculo vel futuro, & possunt leviores pœnitentias iungere, committendo illos iudicio & misericordiæ divinæ. ita sensit S. Chrysoſt. Hom. 43. ad Cap. 23. Matthæi (ubi sic ait:) Sunt etiam nunc Sacerdotes qui grave pondus venientibus ad pœnitentiam imponunt. Si enim fascem super humeros adolescentis, quam non potest bajulare posueris, necesse habet ut fascem rejiciat, aut sub pondere confringatur: Sic & homini cui grave pondus pœnitentiæ imponis, necesse est, ut aut pœnitentiam rejiciat, aut suscipiens, dum complere non potest, scandalizatus amplius peccet, deinde etsi erramus modicam pœnitentiam imponentes: nonne melius est propter misericordiam dare rationem quam propter crudelitatem: ubi enim paterfamilias largus est, dispensator non debet esse tenax, si Deus benignus est, ut quid Sacerdos ejus austerus.

sterus. Et si Deus ad unicum verum cordis contriti gemitum peccata nefandissima remittit etiam quo ad penam, quid fatigamus nos onerando gravibus penitentis peccatores.

Infero 2. Confessarios debere declarare onera quæ ex peccatis nascuntur, ut sunt restitutiones bonorum in furtis, famæ in detractationibus, injuriarum in adulterijs, fugam necessariam in recidivis, reconciliationem cum inimicis, hoc enim modo peccatores gravitatem peccatorum agnoscunt.

Infero 3. Quod sit attendendum ad modos penitentiarum, dantur enim leves quæ maxime castigant. V. G. in eo, qui frequenter in idem peccatum incidit, si huic injungatur ut quoties cadit, aliquoties salutationem angelicam tanto tempore, ut per mensem recitet, ex simili freno peccatores reducuntur in memoriam sui lapsus, & timorati efficiuntur.

Articulus Undecimus.

De natura & qualitate Conscientie.

1. **A**d conscientie actum formandum

G 6

con-